

Operdziedonis, tenors Miķelis Fišers

(6.05.1915. - 05.08.1984.)

No P.Sprinča grāmatas „Nīca laikmetu griežos”, 2008

Dzimis 1915.g. 6.maijā Nīcas pagasta Kvēpu ciemā trūcīgā zvejnieka ģimenē. Lai tiktu pie savas zemes, Miķeļa ģimene pārcēlās uz Bunkas pagastu, kur tēvs uzbūvēja ģimenes māju. Ganot ganībās govis, Miķelis mīlēja lauku plašumos skaļi dziedāt, brīvajos brīžos arī spēlēja vijoli. 17 gadu vecumā viņš uzsāka mācības Liepājas Tautas konservatorijas vijoles klasē, vēlāk – dziedāšanas klasē. Lai iegūtu naudu mācībām, Miķelis gatavoja un pārdeva savus koka izstrādājumus un pinumus.

Miķeļa Fišera kā mākslinieka darba gaitas sākās Liepājā, kur viņš spēlēja orķestrī un dziedāja korī „Dziedonis”. 1941.g. viņš sāka dziedāt Liepājas operas

korī, vēlāk kļuva par šīs Operas solistu. Aktiera meistarība tika gūta pie Žaņa Katlapa, bet vokālā – pie pedagoģes Hertas Štrauses. 1948.g. M.Fišers kļuva par Rīgas operas un baleta teātra solistu. Radošās darbības sākumā viņš bija baritons, bet

tenora lomas sāka atveidot no 1955.g. Savas mākslinieciskās darbības periodā operā mūziķis nodziedāja vairāk kā 30 lomas, ievērojamākās no tām: Antiņš un Melnais princis A.Žilinska operā „Zelta zirgs”, Jurka O.Grāvīša „Sniegputēnos”, Redamess un Mauriko Dž.Verdi „Aīda”, Rūdolfs un Kavaradosi Dž. Pučini „Toska”, Eskamiljo un Hosē Ž.Bizē „Karmena”, titulloma P.Čaikovska „Jevgeņijs Oņegins” un B.Britena „Pīters Graims”. Komponists Valters Kaminskis atceras, ka Miķelis spējis ar savu dziedājumu „satvert klausītāju” un likt noreibt viņa izpildījuma emocionālajā lādiņā. 1965.gadā Miķelis Fišers ieguva LPSR Tautas skatuves mākslinieka nosaukumu.

Strādājot Liepājā un Rīgā, mūziķis neaizmirsā arī savu dzimto Nīcas pagastu, kur viesojās pie radiem un draugiem.

Laulībā mūziķis stājies trīs reizes. Viņa pēdējā dzīvesbiedre bija dzejniece Ārija Elksne.

Laikrakstā “Kursas Laiks” 1995. gada 6. maijā:

Miķelis Fišers teicis: „Jūras nemierīgā krākšana skan ausis vēl tagad un skanēs visu mūžu. Balss man bija no Dieva dota, un klusajos vasaras vakaros tā skanēja pāri diviem pagastiem. Kad vēlāk ļoti aizrāvos ar mums līdz šim neparastu operu - Bendžamina Britena „Pīters Graimss”, Pītera garīgo būtību un vidi tuvu padarīja tas, ka biju audzis pie jūras un operas apstākļi bija apmēram tādi paši kā manam tēvam – nabadzīgam zvejniekam. Ieklausīsimies viņa varoņa Pītera Graimsa kādreiz teiktos vārdos:

„Nelaiž dzimtā zeme prom.”

„Kas tura jūs?”

„It viss, it viss... kāpu smiltis, šaurās ielas, skarbaiss vējš...”

Miķelis Fišers dzīvesbiedres Ārijas Elksnes 50 gadu jubilejā. No kreisās - meita Ieva Bērziņa, znots Uldis Bērziņš, Ārija Elksne, Miķelis Fišers (jaunākais), Miķelis Fišers (vecākais)

Ā.Elksne

Šai gaismas mirklī

No vienas mūžības uz otru ejot,
Šai gaismas mirklī, ko par dzīvi sauc,
Man gribas, lai, nevienu netraucējot,
Zem ievu krūma pasēdēt man ļauts.

Nevienam negribu es būt par nastu,
No tā man laikam ir visvairāk bail.
Sev plosts man pašai jāpiesien pie krasta
Un sava sāpe sevī jāizgail.

Pie savām nelaimēm es citus nevainoju,
To saknes vienmēr manī pašā mīt.
Un, ja tev patīk, ej no manis projām,
Ar varu negribu sev piesaistīt.

No vienas mūžības uz otru ejot,
Šai gaismas mirklī, ko par dzīvi sauc,
Vien vēlos, lai, man citus netraucējot,
Zem ievu krūma pakavēties ļauts.

*Miķelis Fišers un Ārija Elksne
Baltezerā pie savas mājas.*

Mūža nogalē M.Fišers slimoja ar kaulu tuberkulozi. Aizsaules ceļos aizgāja 1984.gada 5.augustā. Apglabāts Baltezera kapos.

Baltezera kapos Ādažu novadā dus daudz Latvijā plaši pazīstamu un cienītu cilvēku. Blakus operdziedātājam Miķelim Fišeram atdusas arī viņa dvīņu brālis Jānis Atmata (1915.- 2002.), kurš 1941. gadā mainīja uzvārdu un izbrauca no Latvijas. Jāņa Atmata pēdējā vēlēšanas bija, lai viņu guldītu blakus brālim Miķelim Fišeram. Šajos kapos mieru radusi arī dzejniece Ārija Elksne.